

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **26 Ocak 2026**

Sayı: **16544**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

39542

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.01.2026

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Kamuoyuna ve tarafımıza yansıyan ciddi iddialara göre; Mardin ilinde Toprak Mahsulleri Ofisi'ne ait depolarda muhafaza edilen buğdayların bir kısmının sistematik biçimde çalındığı, piyasa koşullarında satıldığı, denetim zamanlarında ise depolar doluymuş gibi gösterilmek amacıyla yerine daha düşük kaliteli buğday konulduğu ileri sürülmektedir. Bazı durumlarda depoların fiilen boş olmasına rağmen, denetime gelen görevlilerin çeşitli yollarla yönlendirildiği, hatta rüşvet verildiği iddiaları bulunmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2'nci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olduğu açıkça hüküm altına alınmıştır. Hukuk devleti; kamu gücünün keyfi kullanımını önleyen, kamu mallarının korunmasını güvence altına alan ve idarenin her türlü işlem ve eylemini hukuka bağlı kılan bir yönetim anlayışını zorunlu kılar. Kamu malının çalınması veya çalınmasına göz yumulması, hukuk devleti ilkesinin açık ihlalidir.

Bu iddialar, münferit bir suç olmanın ötesinde; kamu mallarının korunmasına ilişkin idari zafiyetleri, denetim mekanizmalarının çöküşünü ve sorumluluk zincirinin kopuşunu ortaya koymaktadır. Kamu vicdanını derinden yaralayan bu tablo karşısında, kamu zararının tam olarak tespiti, sorumluların belirlenmesi ve benzer olayların başka illerde yaşanmasının önlenmesi anayasal bir zorunluluktur.

Anayasa'nın 5'inci maddesi uyarınca devletin temel amaç ve görevleri arasında, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak ile insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamak bulunmaktadır. Kamuya ait tarım ürünlerinin korunamaması ve bu ürünlerin yasa dışı yollarla piyasaya sürülmesi, toplumun ortak refahına doğrudan zarar vermektedir.

Anayasa'nın 35'inci maddesi mülkiyet hakkını güvence altına almakta olup, kamuya ait mallar da bu korumanın kapsamındadır. Devletin mülkiyetinde bulunan tarım ürünlerinin etkin biçimde korunamaması, kamu mülkiyetinin zayıflatılması anlamına gelmektedir.

Anayasa'nın 129'uncu maddesi gereği, kamu görevlileri görevlerini yerine getirirken kusur, ihmal veya kasıtları nedeniyle doğan zararlardan sorumludur. Denetim görevini yerine getirmeyen, göz yuman veya kamu zararına neden olan kamu görevlilerinin sorumluluğu yalnızca idari değil, aynı zamanda anayasal bir yükümlülüktür.

Bu bağlamda;

1. Mardin ilinde Toprak Mahsulleri Ofisi'ne ait depolardan buğday çalındığı, bu buğdayların satıldığı ve denetim zamanlarında depolar doluymuş gibi gösterildiği iddiaları Bakanlığınız tarafından doğrulanmış mıdır?
2. Bu kapsamda yürütülen idari ve adli soruşturmalarda; kaç farklı olay tespit edilmiştir, bu olaylar hangi tarihlerde meydana gelmiştir, toplam kaç kişi şüpheli olarak belirlenmiştir? Söz konusu olaylar hangi tarihten bu yana gerçekleşmektedir?
3. Söz konusu olaylar nedeniyle tutuklanan kişi sayısı kaçtır? Daha sonra serbest bırakılanların sayısı kaçtır ve serbest bırakılma gerekçeleri nelerdir?
4. Teminat karşılığında serbest bırakıldığı iddia edilen kişiler bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise; kaç kişi teminatla serbest bırakılmıştır, toplam teminat tutarı ne kadardır? Teminat tutarı hesaplanırken hangi esas ve gerekçelere dayandırılmıştır? Teminat tutarı kamu zararını karşılayacak mıdır?
5. Bu olaylar sonucunda TMO'ya ait buğdaylardan kaynaklanan toplam kamu zararı ne kadardır? Bu zarar bilirkişi raporlarıyla kesin olarak tespit edilmiş midir?
6. Çalınan buğdaylar üzerinden haksız kazanç elde eden kişi veya grupların elde ettiği toplam kazanç miktarı tespit edilmiş midir? Tespit edildiyse ne kadardır?
7. Bu kişiler hakkında; mal varlığına el koyma, kazanç müsaderesi, tedbir kararları uygulanmış mıdır? Uygulandıysa, el konulan mal varlığının parasal değeri nedir ve bu tutar kamu zararını karşılamaya yeterli midir?
8. Olayların gerçekleştiği dönemde TMO depolarını denetlemekle görevli kamu görevlileri kimlerdir? Bu kişiler hakkında bugüne kadar idari soruşturma, disiplin işlemi veya görevden uzaklaştırma kararı verilmiş midir?
9. Denetim sırasında depoların fiili durumu ile resmi kayıtlar arasındaki çelişkilerin tespit edilememesinin gerekçesi nedir? Denetimler fiilen mi yoksa yalnızca evrak üzerinden mi yapılmıştır?
10. Denetime gelen görevlilere rüşvet verildiği iddiaları hakkında adli veya idari soruşturma yürütülmüş müdür? Yürütüldüyse sonuçları nelerdir?
11. Denetim zafiyetine yol açan bu kişiler daha önce hangi TMO depolarını, hangi illerde denetlemiştir? Bu denetim yapılan diğer depolarda da benzer kamu zararları oluşup oluşmadığı araştırılmış mıdır?
12. Bu olaylardan sonra Mardin ilindeki ilgili TMO depolarında yeniden sayım, yeniden denetim ve bağımsız inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
13. Benzer nitelikte olayların başka il veya ilçelerde yaşanıp yaşanmadığına ilişkin Bakanlığınızın yürüttüğü bir tarama veya risk analizi bulunmakta mıdır?

14. Bu olaylar ışığında, TMO depolarında denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi, denetçilerin rotasyonunun sağlanması ve kamu malının korunması amacıyla hangi somut tedbirler alınmıştır?
15. Bu olayların yalnızca “bireysel suç” olarak değerlendirilip sistemsal sorumluluğun göz ardı edilmemesi için Bakanlığınızca hangi idari ve yapısal önlemler alınmıştır ?
16. Bu derece ağır bir kamu zararının ortaya çıkmış olmasına rağmen, sorumluluğun yalnızca alt düzey müfettişler veya denetimi fiilen yapan görevlilerle sınırlı tutulmasının Bakanlığınızın denetim ve gözetim yükümlülüğünde yapısal bir zafiyetten mi kaynaklandığı, yoksa bu süreçte sorumluluğu bulunan daha üst düzey idari makamlar, yöneticiler veya karar alıcılar olup olmadığı Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
17. Bu olaylara ilişkin şüpheli konumunda bulunan kişilerin, kamu zararının oluşmasını veya kolaylaştırılmasını sağlayacak şekilde herhangi bir kamu makamı, idari otorite, meslek örgütü, dernek veya benzeri yapı ile doğrudan ya da dolaylı bir bağlantısının bulunup bulunmadığı Bakanlığınızca araştırılmış mıdır; araştırılmış ise tespit edilen bağlantılar nelerdir?
18. Bakanlığınız bünyesindeki denetim mekanizması hangi idari kademedен sonra fiilen işlememiştir, bugüne kadar hakkında işlem tesis edilen en üst düzey kamu görevlisi kimdir, bu kişinin Bakanlık bünyesindeki görev süresi kaç yıldır, hangi birimlerde görev yapmıştır, hangi işlemlerde imzası bulunmaktadır ve hangi görev ve yetkilerden sorumludur? Üzerinde tasarrufta bulunduğu işlemler söz konusu olaydan sonra tekrar denetlenmiş midir ?